



МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний біотехнологічний університет

**ТРАНСФОРМАЦІЯ
ОБЛІКУ ТА БІЗНЕС-КОНСАЛТИНГУ
В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ:
СУЧАСНІ ТРЕНДИ, ВИКЛИКИ,
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД**

**МАТЕРІАЛИ
III Міжнародної науково-практичної конференції**

14 листопада 2025 року

**Харків
2025**

Міністерство освіти і науки України
Державний біотехнологічний університет
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національна академія статистики, обліку та аудиту
Державний податковий університет
Державний університет «Київський авіаційний інститут»
Державний торговельно-економічний університет
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького
Одеський національний економічний університет
Західноукраїнський національний університет
Сумський національний аграрний університет
Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
Державний університет інформаційно-комунікаційних технологій
Привілейований інститут управлінських бухгалтерів (СІМА) (Велика Британія)
Європейський інститут безперервної освіти (EIDV) (Словацька Республіка)
Міжнародна Академія Прикладних Наук у Ломжі (Республіка Польща)
Державний університет прикладних наук імені Станіслава Сташиця в Пiлi (Республіка Польща)
Сілезька Академія (Республіка Польща)
Міжнародний університет Daffodil (Народна Республіка Бангладеш)
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
ТДВ «Інститут обліку і фінансів» Національної академії аграрних наук
ГО «Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України»
Компанія TG Consulting

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБЛІКУ ТА БІЗНЕС-КОНСАЛТИНГУ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ: СУЧАСНІ ТРЕНДИ, ВИКЛИКИ, МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції

14 листопада 2025 р.



**Харків
ДБТУ
2025**

Організаційний комітет:

Голова комітету: *В.М. Михайлов*, д-р техн. наук, проф.

Заступники голови: *М.Л. Серік*, канд. техн. наук, доц.; *Т.Ф. Ларіна*, д-р. екон. наук., проф.; *Н.Б. Кащена*, д-р. екон. наук., проф.

Члени оргкомітету: *Ю.С. Бездушина*, д-р екон. наук., проф.; *Т.О. Букорос*, канд. політ. наук, доц.; *С.І. Василішин*, д-р екон. наук, проф.; *В.М. Вовк*, канд. екон. наук, доц.; *Н.І. Вовчук*, представник СІМА-АІСПА; *З-М.В. Задорожний*, д-р екон. наук, проф.; *О.А. Зоріна*, д-р екон. наук, проф.; *О.М. Жданович*, начальниця редакційно-видавничого відділу ДБТУ; *В.М. Жук*, д-р екон. наук, проф.; *І. Жуховскі*, д-р інженер, проф.; *Й. Затько*, PhD, проф.; *Я.О. Ізмайлов*, д-р екон. наук, проф.; *І.Д. Лазаришина*, д-р екон. наук, проф.; *Н.О. Лоханова*, д-р екон. наук, проф.; *О.В. Манойленко*, д-р екон. наук, проф.; *О.В. Назаренко*, д-р екон. наук, проф.; *К.О. Назарова*, д-р екон. наук, проф.; *Ю.С. Нежид*, PhD; *О.О. Нестеренко*, д-р екон. наук, проф.; *Т.П. Несторенко*, канд. екон. наук, доц.; *В.С. Ніценко*, д-р екон. наук, проф.; *Нурул Мохаммад Зайд*, PhD; *В.О. Осмятченко*, д-р екон. наук, проф.; *Р.М. Остапенко*, канд. екон. наук, доц.; *А. Остенда*, PhD, проф.; *А.А. Пилипенко*, д-р екон. наук, проф.; *О.С. Прокopiшин*, канд. екон. наук, доц.; *Т.О. Ставерська*, канд. екон. наук, доц.; *О.В. Чумак*, д-р екон. наук, проф.; *З. Шарлович*, канд. пед. наук, ад'юнкт; *В.П. Яковлева*, керівник відділу організації наукової роботи з науково-педагогічним персоналом та здобувачами освіти ДБТУ.

Видається відповідно до наказу в.о. ректора ДБТУ про проведення III Міжнародної науково-практичної конференції «Трансформація обліку та бізнес-консалтингу в умовах невизначеності: сучасні тренди, виклики, міжнародний досвід» (№ 01-01/413 від 03.11.2025 р.)

Конференція проводиться в межах реалізації грантового проекту Програми ЄС Еразмус+ за напрямом Jean Monnet Module «Біокластери ЄС: досвід формування та управління для забезпечення сталості українських агроєкосистем» / «EU Bioclusters: Experience of Formation and Management to Ensure Sustainability for Ukrainian Agroecosystems» – BioEFM4Agro (101176911).

Погляди та думки, висловлені в поданих матеріалах, належать виключно автору(ам) і не обов'язково відображають погляди Європейського Союзу чи Європейської комісії. Ні Європейський Союз, ані орган, що надав грант, не несуть за них відповідальності.

Т 65 Трансформація обліку та бізнес-консалтингу в умовах невизначеності: сучасні тренди, виклики, міжнародний досвід [Електронний ресурс] : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 14 листопада 2025 р. / Держ. біотехнологічний ун-т. – Харків, 2025. – 506 с. – Електронні текстові дані. – Режим доступу : <http://btu.kharkov.ua/nauka/konferentsiyi/>

Збірник містить матеріали, у яких розглядаються проблеми і перспективи трансформації обліку та бізнес-консалтингу в умовах невизначеності. Представлено інновації обліково-аналітичного і фінансового забезпечення, бізнес-консалтингу та аудиту, новітні цифрові рішення та управлінські аспекти модернізації систем інформаційної підтримки менеджменту бізнес-процесів з урахуванням міжнародного досвіду та орієнтацією на стале відновлення й економічний розвиток України, її визнання світовим співтовариством.

Матеріали видано в авторській редакції мовою оригіналу. Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.

УДК 658.012.4:004.9:001.895

Г.Ф. Азаренков, канд. екон. наук, проф. (ХНЕУ ім С. Кузнеця, Харків)

НАПРЯМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО КОНСАЛТИНГУ В УМОВАХ ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ

Сучасний етап розвитку світової економіки характеризується глибинною трансформацією її структури, у центрі якої опиняється феномен економіки знань, де основним рушієм інновацій стають знання, інформація та інтелектуальний потенціал. У цих умовах традиційні моделі управління, засновані на використанні матеріальних і фінансових ресурсів, поступово втрачають ефективність, а ключовим елементом стратегічної архітектури підприємства стає його аналітична та консалтингова спроможність. Саме тому трансформація обліково-аналітичного консалтингу набуває не лише теоретичного, а й практичного значення, стаючи одним із визначальних чинників адаптації підприємства до нових вимірів економічної реальності. В умовах економіки знань обліково-аналітичний консалтинг перестає бути суто інструментом інформаційного забезпечення управління. Його сутність еволюціонує у напрямі перетворення на інтелектуальну платформу стратегічної взаємодії, де синтезуються аналітичні моделі, цифрові технології [1], когнітивні підходи до прогнозування та науково обґрунтовані механізми прийняття рішень.

Зростання складності бізнес-процесів, турбулентність економічного середовища та інтеграція цифрових технологій у всі сфери управління висувають нові вимоги до якості й структури аналітичного забезпечення, від переходу до інтелектуально-орієнтованих моделей аналітики до формування динамічних систем управлінських знань. Це обумовлює актуальність обраної проблематики дослідження. В той же час, трансформація обліково-аналітичного консалтингу, це не просто модернізація інструментарію, це формування нового мислення, яке поєднує раціональну аналітику, цифрові технології та креативність стратегічного передбачення. Для наочного відображення системної природи змін у структурі обліково-аналітичного консалтингу доцільно виокремити ключові напрями його розвитку, що формують концептуальні вектори еволюції даної сфери. Їх взаємозв'язок і взаємозумовленість подано на рис. 1.

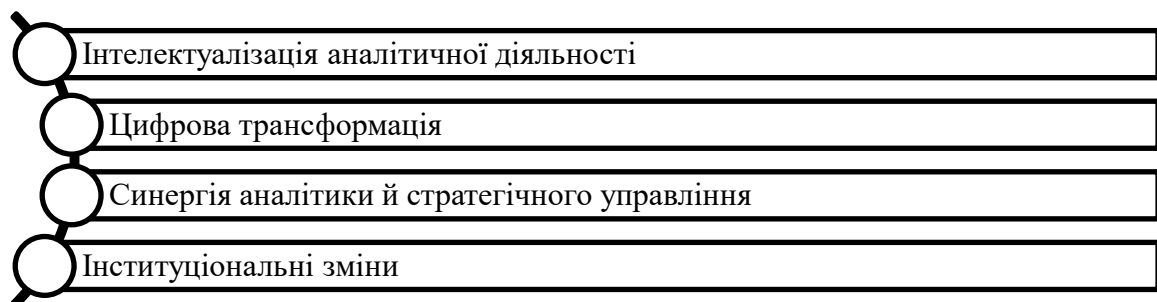


Рисунок 1 - Ключові вектори еволюції обліково-аналітичного консалтингу

Інтелектуалізація аналітичної діяльності є одним із найсуттєвіших напрямів трансформації сучасного обліково-аналітичного консалтингу, що відображає якісну зміну самої природи аналітичних процесів. Вона означає перехід від механічного підходу до збору, обробки та подання даних до створення інтелектуально орієнтованих систем, здатних самостійно аналізувати, інтерпретувати та прогнозувати закономірності розвитку підприємства. Така трансформація спирається на когнітивні, прогностичні та алгоритмічні технології, які перетворюють аналітичну діяльність на динамічний процес генерації знань, а не лише на технічну функцію підтримки управління. Тобто, відбувається зміщення акценту з механічного аналізу показників до формування аналітичного мислення, що ґрунтується на здатності системи інтерпретувати дані у контексті стратегічних цілей підприємства.

Цифрова трансформація виступає рушійною силою оновлення методології обліково-аналітичного консалтингу. У її межах аналітична діяльність інтегрується з цифровими платформами [4], штучним інтелектом, машинним навчанням, технологіями обробки великих даних (Big Data) та інтелектуальними системами підтримки прийняття рішень. Це забезпечує не лише автоматизацію аналітичних процедур, але й підвищення точності прогнозів, адаптивності системи та швидкості управлінського реагування.

Синергія аналітики й стратегічного управління вказує на поступове злиття аналітичних функцій із процесом стратегічного планування, що формує єдиний інформаційно-аналітичний контур прийняття рішень [2]. Такий підхід дає змогу інтегрувати результати аналітичної діяльності безпосередньо у стратегічний цикл підприємства від формування цілей до контролю ефективності їх реалізації. Аналітична інформація, отримана в результаті інтерпретації багатовимірних даних, перетворюється на стратегічний інтелект, а саме знання, які безпосередньо впливають на вибір управлінських альтернатив, оптимізацію ресурсного потенціалу й виявлення точок зростання. Відтак, аналітика набуває стратегічного статусу, стаючи не лише джерелом інформації, а й активним учасником процесу стратегічного управління.

Інституціональні зміни відображають трансформацію ролі консалтингу в економічній системі та організаційній структурі підприємства. Йдеться про формування нових моделей аналітичної взаємодії від внутрішніх аналітичних підрозділів до міжорганізаційних консалтингових екосистем, у яких забезпечується обмін знаннями, технологіями та управлінськими інноваціями [3]. Цей процес супроводжується переглядом нормативних, організаційних та етичних засад функціонування аналітичного консалтингу, що підвищує його роль як стратегічного інституту управління знаннями.

Наведені чотири стратегічні напрями розвитку обліково-аналітичного консалтингу перебувають у постійній взаємодії та взаємозумовленості. Синергетичний ефект взаємодії окреслених напрямів проявляється у формуванні нової парадигми управлінської аналітики, заснованої на принципах когнітивності, цифрової адаптивності та стратегічної інтеграції. Такий підхід

забезпечує перехід від фрагментарного використання аналітичних даних до створення цілісної інтелектуально-аналітичної екосистеми, у межах якої знання перетворюються на головний актив підприємства. Практичне значення результатів полягає у можливості використання окреслених напрямів трансформації для побудови ефективних моделей стратегічного консалтингу підприємств, оптимізації процесів аналітичної підтримки управлінських рішень та підвищення інтелектуальної спроможності корпоративних структур.

Узагальнюючи викладене, можна стверджувати, що трансформація обліково-аналітичного консалтингу в умовах економіки знань є системним процесом, що охоплює як змістовні, так і технологічні аспекти аналітичної діяльності. Її результатом стає становлення нової моделі управлінського мислення, зорієнтованої на випереджальне прийняття рішень, інтелектуальну взаємодію та цифрову інтеграцію аналітики в стратегічне управління.

Так, аналітичний інструментарій поступово має стати основою стратегічної взаємодії, інтегруючи знання, технології та інституціональні механізми в єдину адаптивну систему. Цей процес, з одного боку, обумовлює підвищення ефективності прийняття рішень через автоматизацію прогнозування та обмін інноваціями в міжорганізаційних екосистемах, а з іншого, висуває виклики, пов'язані з етичними імперативами захисту даних, перепідготовкою кадрів та гармонізацією нормативних рамок, що вимагає комплексного підходу до імплементації. Така трансформація обумовлює природну необхідність у формуванні гібридної моделі консалтингу, орієнтованої на Big Data та AI, з метою посилення конкурентоспроможності в умовах невизначеності. Така трансформація не лише оптимізує ресурсну базу управління, але й стає каталізатором переходу до інтелектуально-домінуючої економіки, де знання стають домінуючим фактором стійкого розвитку

Інформаційні джерела

1. Баланюк, І. Ф., Сас, Л. С., Кузьмін, Т. Л., & Смушак, М. В. Цифрові технології обліково-аналітичного забезпечення та економічного контролю аутсорсингової й консалтингової діяльності підприємств. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2024. № 1(20). С. 363–371. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.1.20.363-371>
2. Бурденко, І. М., & Шаповал, О. А. Використання бізнес-аналітики для розроблення стратегій ризик-менеджменту. *Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького*, 2024. № 26(1), С.45-56. Доступно за посиланням: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/download/1763/1546/>.
3. De Wit, B., & Meyer, R. (2023). *Strategy: An international perspective* (7th ed.). Cengage Learning. URL: https://www.researchgate.net/publication/392559324_The_Knowledge-Powered_Management_Consulting_Strategy
4. Putra, D. M., & Juniardi, E. (2025). Artificial intelligence in accounting: Transforming financial management and decision-making. *Journal of Accounting and Finance*, № 25(2), p. 45-62. URL: https://www.researchgate.net/publication/389597818_Artificial_Intelligence_in_Accounting_Transforming_Financial_Management_and_Decision-Making.